

Tabellen bij hoofdstuk 3

Tabel 3.2 Slachtofferschap van veelvoorkomende criminaliteit onder burgers van 15 jaar en ouder, volgens de PMB*

	2000	2001	2002	2003	2004
	(% één of meer keer slachtoffer)				
Totaal	47,7	49,5	46,9	47,0	44,0
Geweldsdelicten	6,2	6,6	6,4	6,2	5,5
mishandeling	1,1	1,0	0,9	0,9	1,0
bedreiging	5,6	6,1	5,9	5,7	4,9
diefstal van portemonnee met geweld	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Vermogensdelicten	.	.	.	.	.
(poging tot) inbraak**	5,3	5,6	4,9	4,7	4,1
poging inbraak**	3,5	3,8	3,2	3,1	2,6
inbraak**	2,1	2,2	2,0	1,8	1,6
fietsdiefstal***	5,5	5,7	5,2	5,0	4,5
autodiefstal***	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6
diefstal uit auto***	6,9	8,0	7,0	6,4	5,4
diefstal van portemonnee zonder geweld	3,5	3,7	3,4	3,1	2,4
overige diefstal	7,1	7,3	6,5	6,8	6,5
Vandalismedelicten	.	.	.	.	.
vernieling aan/diefstal vanaf auto's***	25,1	27,5	24,3	23,1	20,5
overige vernielingen	8,4	9,3	7,9	7,8	7,3
Aanrijding met doorrijden	2,4	2,7	2,4	2,5	2,1
Aanrijding zonder doorrijden	9,7	9,5	8,8	8,9	7,9
Andere delicten	1,3	1,4	1,2	1,3	1,2
Autocriminaliteit****	32,7	36,2	31,9	30,1	26,5
Overig persoonsgebonden slachtofferschap*****	26,4	27,6	25,0	25,1	22,9
	(abs.)				
Aantal respondenten	88.608	25.000	90.589	49.037	52.560

* De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

Per afzonderlijk soort delict of per groep van delicten is het aandeel van de bevolking weergegeven dat binnen een periode van 12 maanden eenmaal of vaker slachtoffer is geweest. De som van de afzonderlijke slachtofferpercentages van meerdere afzonderlijke delictsoorten kan daardoor hoger zijn dan het percentage voor de groep van deze delicten als geheel.

** In procenten van het aantal woningen.

*** In procenten van het aantal voertuigbezitters.

**** Autodiefstal, diefstal uit auto, vernieling aan/diefstal vanaf auto's.

***** Aanrijding met en zonder doorrijden, diefstal van portemonnee zonder geweld, overige diefstal, overige vernielingen, andere delicten.

Bron: Politiemonitor Bevolking

Tabel 3.3 Slachtofferschap van delicten onder burgers van 15 jaar en ouder, volgens POLS*

	2000	2001	2002	2003	2004
	(% één of meer keer slachtoffer)				
Totaal	25,7	24,9	27,2	25,6	25,4
enkelvoudig**	20,7	19,6	21,4	20,5	20,0
meervoudig***	5,0	5,4	5,8	5,1	5,3
Gewelddelicten	5,0	5,8	6,0	5,7	5,2
seksuele delicten	1,0	1,1	1,2	0,9	0,8
mishandeling	1,3	1,8	1,7	1,9	1,6
bedreiging	3,0	3,4	3,7	3,5	3,2
Vermogensdelicten	12,3	12,0	12,8	11,9	11,9
inbraak	1,8	1,6	1,8	1,3	1,5
fietsdiefstal	4,9	4,6	4,6	4,6	4,7
autodiefstal	0,3	0,1	0,2	0,1	0,2
diefstal uit auto	1,7	2,1	2,6	2,4	2,1
zakkenrollerij	2,0	1,9	2,0	1,9	1,6
overige diefstal	3,1	2,8	3,1	2,7	3,0
Vandalismedelicten	11,0	10,5	12,1	11,1	11,4
beschadiging van auto	7,0	6,6	7,8	7,6	7,5
overige vernielingen	4,8	4,4	5,0	4,2	4,7
Doorrijden na aanrijding	1,5	1,3	1,5	1,4	1,3
	(abs.)				
Aantal respondenten	8.756	10.326	8.399	10.862	9.989

* De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

Per afzonderlijk soort delict of per groep van delicten is het aandeel van de bevolking weergegeven dat binnen een periode van 12 maanden eenmaal of vaker slachtoffer is geweest.

De som van de afzonderlijke slachtofferpercentages van meerdere afzonderlijke delictsoorten kan daardoor hoger zijn dan het percentage voor de groep van deze delicten als geheel.

** Eenmaal of vaker slachtoffer van een delictsoort.

*** Eenmaal of vaker slachtoffer van meer delictsoorten.

Bron: CBS, Permanent Onderzoek Leefsituatie

Tabel 3.4 Slachtofferschap van delicten onder burgers van 15 jaar en ouder, volgens de VMR en de IVM*

	VMR						IVM	
	2004	2005	2006	2007**	2008**	2009**	2008***	2009***
	(>% één of meer keer slachtoffer)							
Totaal	28,8	27,2	25,8	25,4	23,2	22,1	26,1	26,9
Gewelddelicten	5,8	5,1	5,3	5,2	5,0	4,8	5,4	5,7
seksuele delicten	0,9	0,9	1,1	0,9	0,8	0,9	1,5	1,5
mishandeling	1,5	1,6	1,6	1,5	1,4	1,4	1,2	1,1
bedreiging	4,1	3,1	3,2	3,2	3,1	3,0	3,7	3,9
Vermogensdelicten	14,4	13,7	12,3	11,8	10,3	9,8	13,2	13,3
(poging tot) inbraak	3,0	2,6	2,5	2,4	2,0	1,7	2,5	2,8
idem, huishoudens	3,3	2,8	2,6	2,4	2,1	1,7	2,5	2,7
poging tot inbraak	1,9	1,5	1,5	1,4	1,2	0,9	1,6	1,8
idem, huishoudens	2,1	1,5	1,5	1,5	1,2	1,0	1,6	1,7
inbraak	1,4	1,3	1,2	1,0	0,9	0,8	1,1	1,3
idem, huishoudens	1,5	1,4	1,3	1,0	1,0	0,8	1,2	1,2
fietsdiefstal	5,8	5,6	4,7	4,5	4,4	3,5	5,4	5,4
idem, fietsbezitters	6,7	6,3	5,3	5,0	4,9	4,0	5,7	5,7
autodiefstal (18+)	0,4	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,3	0,3
idem, autogebruikers (18+)	0,6	0,3	0,3	0,3	.	.	.	.
diefstal uit auto (18+)	2,0	1,7	1,7	1,8	0,9	1,4	1,7	1,7
idem, autogebruikers (18+)	3,1	2,6	2,5	2,6	.	.	.	.
zakkenrollerij	1,4	1,5	1,5	1,4	1,3	1,3	1,9	1,8
zonder geweld	1,2	1,2	1,4	1,2	1,1	1,1	1,8	1,7
met geweld	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
overige diefstal	4,0	3,7	3,1	3,0	2,7	2,9	3,5	3,5
Vandalimedelicten	13,0	12,0	11,7	11,9	10,8	10,8	13,6	14,2
beschadiging/diefstal vanaf auto (18+)	8,9	8,1	7,9	8,0	7,1	7,4	8,8	9,4
idem, autogebruikers (18+)	13,4	12,1	11,6	11,9	.	.	.	.
overige vernielingen	5,1	4,9	4,7	4,6	4,5	4,3	6,3	6,7
Doorrijden na aanrijding	1,7	1,6	1,5	1,6	1,4	.	.	.
Overige delicten	0,9	1,0	0,8	0,8	0,8	0,7	1,0	1,0
	(abs.)							
Aantal respondenten	5.242	20.685	19.128	19.798	6.113	6.189	62.803	198.122

* Met de IVM start een nieuwe reeks; de uitkomsten van de IVM zijn dan ook niet zonder meer vergelijkbaar met die van de VMR. Eerder gepubliceerde gegevens over de IVM-2008 zijn herzien vanwege een aanpassing van het weegmodel. Voor ontwikkelingen in de periode 2005-2009 kan alleen de VMR gebruikt worden. De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3). Het gaat telkens om persoonlijk slachtofferschap, tenzij anders vermeld. Per afzonderlijk soort delict of per groep van delicten is het aandeel van de bevolking weergegeven dat binnen een periode van 12 maanden eenmaal of vaker slachtoffer is geweest.

De som van de afzonderlijke slachtofferpercentages van meerdere afzonderlijke delictsoorten kan daardoor hoger zijn dan het percentage voor de groep van deze delicten als geheel.

** Waarnemingsperiode 1e kwartaal.

*** Waarnemingsperiode 4e kwartaal.

Bron: Veiligheidsmonitor Rijk; Integrale Veiligheidsmonitor

Tabel 3.5 Door burgers in Nederland ondervonden delicten, volgens POLS*

	Totaal **	Gewelds- delicten	Vermogens- delicten	Vandalisme- delicten	Totaal **	Gewelds- delicten	Vermogens- delicten	Vandalisme- delicten
	(x 1.000)				(per 100 inwoners van 15 jaar en ouder)			
2000	4.674	896	1.791	1.796	36,8	7,1	14,1	14,1
2001	4.614	1.058	1.678	1.693	36,0	8,3	13,1	13,2
2002	5.141	1.081	1.892	1.961	39,8	8,4	14,7	15,2
2003	4.808	1.093	1.716	1.815	37,0	8,4	13,2	14,0
2004	4.748	964	1.761	1.844	36,4	7,4	13,5	14,1

* De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

Voor POLS is hiervoor het onderzoeksjaar aangehouden.

** Inclusief doorrijden na aanrijding; exclusief overige delicten.

Bron: CBS, Permanent Onderzoek Leefsituatie

Tabel 3.6 Door burgers in Nederland ondervonden delicten, volgens de VMR en de IVM*

	VMR					IVM					VMR					IVM															
	2004**	2005**	2006**	2007**	2008***	2009***	2008***	2009***	2004**	2005**	2006**	2007**	2008***	2009***	2004**	2005**	2006**	2007**	2008***	2009***	2004**	2005**	2006**	2007**	2008***	2009***					
Totaal****	6.178	5.609	5.325	5.192	4.495	4.458	5.914	6.322	47,2	42,7	40,4	39,4	34,1	33,4	44,9	47,3	(per 100 inwoners van 15 jaar en ouder)														
Geweldsdelicten	1.302	1.096	1.157	1.084	989	935	1.179	1.228	10,0	8,3	8,8	8,2	7,3	7,0	8,9	9,2															
seksuele delicten	181	181	201	162	122	153	281	287	1,4	1,4	1,5	1,2	0,9	1,1	2,1	2,1															
mishandeling	254	259	281	263	248	230	207	200	1,9	2,0	2,1	2,0	1,9	1,7	1,6	1,5															
bedreiging	867	657	675	659	589	553	691	741	6,6	5,0	5,1	5,0	4,5	4,1	5,2	5,5															
Vermogensdelicten	2.233	2.107	1.840	1.718	1.463	1.413	2.135	2.253	17,1	16,0	13,9	13,0	11,1	10,6	16,2	16,9															
(poging tot) inbraak	156	162	149	124	110	86	227	244	1,2	1,2	1,1	0,9	0,8	0,6	1,7	1,8															
poging tot inbraak	47	55	45	44	28	29	130	146	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	1,0	1,1															
inbraak	109	108	104	80	82	57	96	98	0,8	0,8	0,8	0,6	0,6	0,4	0,7	0,7															
fietsdiefstal	965	909	763	691	653	541	858	897	7,4	6,9	5,8	5,2	5,0	4,1	6,5	6,7															
autodiefstal (18+)	46	30	22	21	11	20	42	49	0,4	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,3	0,4															
diefstal uit auto	274	241	232	243	136	197	226	251	2,1	1,8	1,8	1,8	1,0	1,5	1,8	2,0															
zakkenrollerij	182	176	181	163	164	167	241	241	1,4	1,3	1,4	1,2	1,2	1,2	1,8	1,8															
zonder geweld	151	145	157	144	133	145	219	208	1,2	1,1	1,2	1,1	1,0	1,1	1,7	1,6															
met geweld	30	31	25	19	30	22	22	32	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2															
overige diefstal	610	589	492	477	390	403	541	573	4,7	4,5	3,7	3,6	3,0	3,0	4,1	4,3															
Vandalismedelicten	2.410	2.185	2.119	2.148	1.864	1.928	2.599	2.841	18,4	16,6	16,1	16,3	14,1	14,4	19,7	21,3															
beschadiging/diefstal vanaf auto	1.519	1.312	1.264	1.321	1.125	1.186	1.453	1.603	11,6	10,0	9,6	10,0	8,5	8,9	11,5	12,6															
overige vernielingen	891	873	854	828	739	742	1.146	1.237	6,8	6,6	6,5	6,3	5,6	5,6	8,7	9,3															
Doorrijden na aanrijding	233	221	209	241	208	182	.	.	1,8	1,7	1,6	1,8	1,6	1,4	.	.															
Overige delicten	151	153	132	125	118	116	161	160	1,2	1,2	1,0	0,9	0,9	0,9	1,2	1,2															
(abs.)	5.242	20.865	19.128	19.798	6.113	6.189	62.803	198.122	5.242	20.865	19.128	19.798	6.113	6.189	62.803	198.122															

* Met de IVM start een nieuwe reeks; de uitkomsten van de IVM zijn dan ook niet zonder meer vergelijkbaar met die van de VMR. Eerder gepubliceerde gegevens over de IVM-2008 zijn herzien vanwege een aanpassing van het weegmodel. Voor ontwikkelingen in de periode 2005-2009 kan alleen de VMR gebruikt worden. De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

** Waarnemingsperiode 1e kwartaal.

*** Waarnemingsperiode 4e kwartaal.

**** Exclusief overige delicten.

Bron: Veiligheidsmonitor Rijk; Integrale Veiligheidsmonitor

Tabel 3.7 Slachtofferschap van criminaliteit onder bedrijven*

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
(% slachtoffer)						
Bouwnijverheid	30	28	28	27	25	25
Detailhandel	49	49	45	45	46	43
Horeca	47	45	43	43	44	42
Transport	42	39	37	34	31	32
Zakelijke dienstverlening	29	26	25	24	23	21
(% meervoudig slachtoffer)						
Bouwnijverheid	10	8	9	8	7	7
Detailhandel	20	19	17	16	16	15
Horeca	19	18	16	17	17	16
Transport	16	14	12	12	10	10
Zakelijke dienstverlening	8	6	6	6	5	5
(% interne criminaliteit)						
Bouwnijverheid	.	.	.	.	4	5
Detailhandel	.	.	.	.	8	8
Horeca	.	.	.	.	8	9
Transport	.	.	.	.	5	5
Zakelijke dienstverlening	.	.	.	.	2	2
steekproefomvang (x 1.000)						
Bouwnijverheid	5,7	6,4	5,8	6,7	3,4	5,5
Detailhandel	8,8	9,0	11,8	10,7	12,4	11,9
Horeca	8,9	9,5	6,2	6,6	6,6	6,1
Transport	6,5	3,9	4,8	3,6	3,0	3,4
Zakelijke dienstverlening	7,8	9,3	9,0	10,1	12,1	10,4

* De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

Bron: Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven

Tabel 3.8 Door bedrijven ondervonden criminaliteit naar delicttype*

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
	Slachtofferschap (%)						Gemiddelde frequentie per slachtoffervestiging						Ondervonden delicten (x 1.000)						
Inbraak																			
bouwnijverheid	13	13	12	12	11	10	2,2	2,0	2,1	2,1	2,0	1,8	21	18	18	19	19	18	18
detailhandel	15	13	11	11	10	10	1,9	1,6	1,7	1,7	1,6	1,7	42	32	29	28	26	27	27
horeca	17	15	13	14	14	15	1,8	1,7	1,8	1,7	1,6	1,6	12	10	9	9	9	9	9
transport	20	18	17	16	14	15	2,9	2,9	3,2	2,8	2,7	2,5	17	15	16	13	10	11	11
zakelijke dienstverlening	11	9	9	8	7	6	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	34	27	25	24	31	25	25
Diefstal																			
bouwnijverheid	12	11	11	12	9	10	3,5	3,0	3,2	3,4	2,8	3,1	27	22	24	26	23	26	26
detailhandel	32	30	28	27	28	27	31,9	35,4	28,4	24,0	37,7	34,8	1.500	1.600	1.200	974	1.727	1.527	1.527
horeca	17	16	15	15	15	14	7,2	6,9	5,6	5,9	5,9	5,2	49	45	33	35	34	29	29
transport	15	12	12	12	10	10	6,6	4,6	4,8	4,2	4,2	3,6	27	16	16	13	12	10	10
zakelijke dienstverlening	6	5	5	4	4	4	2,8	2,6	2,4	2,9	2,4	2,5	28	21	20	21	22	21	21
Vernieling																			
bouwnijverheid	12	10	11	10	9	8	3,1	2,7	2,8	2,7	3,0	2,6	24	18	19	16	23	18	18
detailhandel	18	20	18	18	18	15	3,2	3,1	3,4	3,4	3,4	3,0	86	88	89	92	93	71	71
horeca	24	24	23	24	24	22	4,1	4,1	4,3	4,3	4,2	3,8	38	37	38	39	38	32	32
transport	17	16	15	13	12	12	4,0	4,3	4,4	4,0	3,5	4,1	19	19	18	15	11	14	14
zakelijke dienstverlening	12	11	10	11	10	9	2,5	2,2	2,5	2,7	2,5	2,4	47	38	39	46	53	48	48
Geweld																			
bouwnijverheid	2	2	2	2	2	2	3,3	2,5	2,8	2,2	2,1	4,6	.	.	.	.	.	.	.
detailhandel	7	6	5	5	6	5	4,5	4,9	4,8	4,0	5,5	4,7	.	.	.	.	.	.	.
horeca	10	9	9	9	9	8	4,3	4,1	3,8	4,2	4,8	5,0	.	.	.	.	.	.	.
transport	7	5	5	5	4	4	6,7	6,8	4,5	12,5	10,6	12,6	.	.	.	.	.	.	.
zakelijke dienstverlening	4	3	3	3	3	3	3,6	3,4	3,8	5,7	4,1	4,6	.	.	.	.	.	.	.

Tabel 3.8 (vervolg)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	Slachtofferschap (%)						Gemiddelde frequentie per slachtoffervestiging						Ondervonden delicten (x 1.000)					
Overige vormen (exclusief geweld)	3	3	4	3	3	3	11,5	5,8	6,5	3,1	3,0	3,7	27	14	16	7	8	11
bouwnijverheid	6	5	5	5	5	5	18,9	24,1	11,8	17,0	14,9	13,3	170	200	86	118	118	109
detailhandel	7	5	5	5	6	5	14,6	19,8	15,9	13,0	7,5	11,4	40	42	33	27	17	23
horeca	5	5	4	4	4	4	21,3	33,6	22,1	14,3	9,2	9,2	33	49	26	15	11	10
transport	7	6	5	6	6	5	36,8	31,3	33,5	60,6	38,8	13,3	440	340	300	560	547	174
zakelijke dienstverlening																		

* De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

Bron: Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven

Tabel 3.9 Financiële schade als gevolg van door bedrijven ondervonden criminaliteit*

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Geschatte totale schade (mln. €)						
Inbraak						
bouwnijverheid	55	57	52	54	57	53
detailhandel	89	79	75	77	71	74
horeca	18	18	17	19	19	21
transport	36	25	26	25	22	24
zakelijke dienstverlening	84	74	66	63	74	61
Diefstal						
bouwnijverheid	40	35	40	41	42	38
detailhandel	146	141	120	114	140	129
horeca	12	12	11	11	13	13
transport	22	18	15	17	15	16
zakelijke dienstverlening	33	27	25	22	31	28
Vernieling						
bouwnijverheid	15	15	15	14	14	14
detailhandel	34	34	30	32	33	29
horeca	12	10	10	11	11	11
transport	10	9	7	8	6	6
zakelijke dienstverlening	24	22	20	22	29	29
Overige vormen (exclusief geweld)						
bouwnijverheid	9	5	7	5	5	9
detailhandel	11	11	10	9	11	9
horeca	2	2	2	2	2	5
transport	4	4	3	3	2	2
zakelijke dienstverlening	30	21	18	16	25	28

* De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

Voor geweldsdelicten zijn geen schadebedragen bekend.

Bron: Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven

Tabel 3.10 Door burgers en bedrijven ondervonden delicten*

	2004**	2005**	2006**	2007**	2008***	2009***	2008****	2009****
	(x 1.000)							
Totaal	8.859	8.260	7.379	7.309	7.327	6.671	8.746	8.535
burgers*****	6.178	5.609	5.325	5.192	4.495	4.458	5.914	6.322
bedrijven	2.681	2.651	2.054	2.117	2.832	2.213	2.832	2.213
Gewelddelicten								
burgers	1.302	1.096	1.157	1.084	989	935	1.179	1.228
bedrijven	.	.	.	.	.	.	.	.
Vermogensdelicten								
burgers	2.233	2.107	1.840	1.718	1.463	1.413	2.135	2.253
bedrijven	1.757	1.806	1.390	1.162	1.913	1.703	1.913	1.703
diefstallen	1.631	1.704	1.293	1.069	1.818	1.613	1.818	1.613
inbraken	126	102	97	93	95	90	95	90
Vandalismedelicten								
burgers	2.410	2.185	2.119	2.148	1.864	1.928	2.599	2.841
bedrijven	214	200	203	208	218	183	218	183
Overig (excl. geweld)								
burgers*****	233	221	209	241	208	182	.	.
bedrijven	710	645	461	747	701	327	701	327

* Met de IVM start een nieuwe reeks; de uitkomsten van de IVM zijn dan ook niet zonder meer vergelijkbaar met die van de VMR. Eerder gepubliceerde gegevens over de IVM-2008 zijn herzien vanwege een aanpassing van het weegmodel. Voor ontwikkelingen in de periode 2005-2009 kan alleen de VMR gebruikt worden. De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

** MCB, waarnemingsperiode 4e kwartaal en VMR, waarnemingsperiode 1e kwartaal in volgende kalenderjaar.

*** MCB en VMR, waarnemingsperiode 4e kwartaal.

**** MCB en IVM, waarnemingsperiode 4e kwartaal.

***** Inclusief doorrijden na aanrijding (VMR); exclusief overige delicten.

***** Doorrijden na aanrijding.

Bron: Veiligheidsmonitor Rijk; Integrale veiligheidsmonitor; Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven

	2004**	2005**	2006**	2007**	2008***	2009***	2008****	2009****
(in % van totaal)								
	100	100	100	100	100	100	100	100
	69,7	67,9	72,2	71,0	61,3	66,8	67,6	74,1
	30,3	32,1	27,8	29,0	38,7	33,2	32,4	25,9
	14,7	13,3	15,7	14,8	13,5	14,0	13,5	14,4
	.	.	.	.	.	.	.	.
	25,2	25,5	24,9	23,5	20,0	21,2	24,4	26,4
	19,8	21,9	18,8	15,9	26,1	25,5	21,9	20,0
	18,4	20,6	17,5	14,6	24,8	24,2	20,8	18,9
	1,4	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,1	1,1
	27,2	26,5	28,7	29,4	25,4	28,9	29,7	33,3
	2,4	2,4	2,8	2,8	3,0	2,7	2,5	2,1
	2,6	2,7	2,8	3,3	2,8	2,7	.	.
	8,0	7,8	6,2	10,2	9,6	4,9	8,0	3,8

Tabel 3.11 Slachtofferschap onder burgers naar geslacht en leeftijd, 2009*

	Totaal	mannen	vrouwen
	(% één of meer keer slachtoffer)		
Totaal	26,9	27,9	25,9
15-17 jaar	34,1	35,6	32,6
18-24 jaar	40,0	40,6	39,3
25-34 jaar	33,9	34,5	33,2
35-44 jaar	29,3	29,1	29,5
45-54 jaar	27,7	27,8	27,6
55-64 jaar	20,6	21,7	19,4
65-74 jaar	16,1	17,8	14,7
75 jaar en ouder	9,5	10,9	8,5

* Per (leeftijds)groep is het aandeel weergegeven dat binnen een periode van 12 maanden eenmaal of vaker slachtoffer is geweest.

Bron: Integrale Veiligheidsmonitor 2009

Tabel 3.12 Slachtofferschap onder burgers van 15 jaar en ouder naar soort delict en geslacht, 2009*

	Totaal	mannen	vrouwen
	(% één of meer keer slachtoffer)		
Totaal	26,9	27,9	25,9
Geweldsdelicten	5,7	6,4	5,0
seksuele delicten	1,5	0,5	2,4
mishandeling	1,1	1,6	0,7
bedreiging	3,9	5,1	2,7
Vermogensdelicten	13,3	13,2	13,3
(poging tot) inbraak	2,8	2,9	2,7
fietsdiefstal	5,4	5,3	5,5
autodiefstal (18+)	0,3	0,4	0,3
diefstal uit auto (18+)	1,7	2,0	1,5
zakkenrollerij	1,8	1,5	2,1
overige diefstal	3,5	3,5	3,6
Vandalismedelicten	14,2	15,0	13,5
beschadiging/diefstal vanaf auto (18+)	9,4	10,2	8,6
overige vernielingen	6,7	6,9	6,5
Overige delicten	1,0	1,0	0,9

* Per afzonderlijk soort delict of per groep van delicten is het aandeel van de bevolking weergegeven dat binnen een periode van 12 maanden eenmaal of vaker slachtoffer is geweest.

De som van de afzonderlijke slachtofferpercentages van meerdere afzonderlijke delictsoorten kan daardoor hoger zijn dan het percentage voor de groep van deze delicten als geheel.

Bron: Integrale Veiligheidsmonitor 2009

Tabel 3.13 Slachtofferschap onder burgers van 15 jaar en ouder naar stedelijkheid woongemeente, 2009

	Zeer sterk stedelijk	Sterk stedelijk	Matig stedelijk	Weinig stedelijk	Niet stedelijk
	(% één of meer keer slachtoffer)				
Totaal	34,2	29,0	26,1	22,5	18,8
w.o.					
gewelddelicten	7,3	6,0	5,4	4,8	4,2
vermogensdelicten	18,9	14,4	12,4	10,0	8,5
vandalismedelicten	17,6	15,7	13,8	12,2	9,8

Bron: Integrale Veiligheidsmonitor 2009

Tabel 3.14 Door burgers ondervonden delicten naar emotionele gevolgen

Gemiddeld aantal voorvallen per jaar	Met serieuze emotionele problemen			Letsel			Financiële schade			Bekendheid met dader		Plaats voorval					
	moet er vaak aan denken (%)	piekert er steeds over	beheerst hele doen en laten	ietsel geen medische hulp	een-maal hulp	zieken-huis-opname	geen	< € 100	€ 100-€ 500	> € 500	geen bekende	wel bekend (naam/gezicht)	eigen buurt	elders in gemeente	in Nederland		
(x 1.000)	(%)		(% met serieuze emotionele problemen)				(%)										
Totaal	6.021	2	1	8	13	23	48	44	8	6	11	19	8	17	10	7	8
Gewelddelicten																	
seksuele delicten	193	4	1	10	32	40	100		11	37	38	55			17	11	8
mishandeling	288	4	3	13	14	22	53	43	13	23	34	41	16	23	26	13	10
bedreiging	618	2	2	.	.	.	.	.	9	17	26	40	10	15	19	7	3
Vermogensdelicten																	
inbraak	136	4	2	19	29	65	69	.	13	15	15	29	.	.	20	.	.
fietsdiefstal	776	1	-	.	.	.	.	.	3	4	19	12	.	.	7	5	4
autodiefstal	23	7	1	.	.	.	.	.	24	27	23	33	.	.	27	26	31
diefstal uit auto	279	2	1	.	.	.	.	.	7	3	8	15	.	.	9	8	7
zakkenrollerij	286	2	1	.	.	.	.	.	5	10	12	30	.	.	19	12	8
overige diefstal	484	1	-	.	.	.	.	.	5	5	12	21	.	.	.	.	.
Vandalismedelicten																	
beschadiging van auto	750	1	-	.	.	.	.	.	4	4	8	10	6	11	7	5	4
overige																	
vermeltingen	839	1	1	.	.	.	.	.	6	4	10	18			8	3	2

Tabel 3.14 (vervolg)

Gemiddeld aantal voorvallen per jaar	Met serieuze emotionele problemen		Letsel			Financiële schade			Bekendheid met dader		Plaats voorval				
	moet er vaak aan denken	piekert er steeds over	beheerst hele doen en laten	ietsel geen medische hulp	een-maal hulp	vaak hulp	ziekenhuis-opname	< € 100	€ 100-€ 500	> € 500	geen bekende	wel bekend (naam/gezicht)	eigen buurt	in elders in gemeente	in Nederland
(x 1.000)	(%)	(%)	(%)	(% met serieuze emotionele problemen)			(%)								
208	5	1	-	6	5	22	19	46	5	7	12		5	7	9
	6	2	1	.	.	.	.	.	8		8		15	8	
24	16	7	4	.	.	.	.	.	25	11	19		29	26	22
(abs.)															
33.779															

Doorrijden na aanrijding
 Kwaadwillige telefoontjes
 Overige delicten

Aantal respondenten

Bron: CBS, Permanent Onderzoek Leefsituatie (1997/2004); bewerking SCP

Tabel 3.15 Melding bij de politie van door burgers in Nederland ondervonden delicten, volgens POLS*

	Totaal	Gewelddelicten	Vermogensdelicten	Vandalismedelicten
	(per 100 ondervonden delicten)			
2000	34,3	23,5	49,3	24,1
2001	34,4	25,0	50,9	23,5
2002	35,0	23,6	53,3	24,0
2003	35,2	26,3	51,3	26,0
2004	35,8	30,0	49,3	25,7

* De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

Bron: CBS, Permanent Onderzoek Leefsituatie

Tabel 3.16 Melding bij de politie van door burgers in Nederland ondervonden delicten, volgens de VMR en de IVM*

	VMR					IVM		
	2004**	2005**	2006**	2007**	2008***	2009***	2008***	2009***
	(per 100 ondervonden delicten)							
Totaal	35,9	36,8	36,4	35,0	36,5	33,7	35,0	35,1
Gewelddelicten	30,7	31,4	31,5	30,4	32,0	33,2	23,0	27,4
seksuele delicten	11,3	12,6	11,3	11,3	11,3	21,1	4,2	11,2
mishandeling	52,8	44,8	51,4	51,8	49,3	53,3	38,0	52,5
bedreiging	28,3	31,4	29,3	26,6	29,1	28,2	26,7	28,5
Vermogensdelicten	45,0	45,8	46,8	47,0	47,6	47,6	51,5	52,0
(poging tot) inbraak	71,7	77,2	76,6	71,4	81,8	85,2	73,4	67,8
poging tot inbraak	69,6	70,8	73,1	69,2	54,6	70,4	61,8	58,3
inbraak	76,6	80,4	78,2	72,5	91,2	92,5	88,2	82,8
fietsdiefstal	37,5	39,4	38,0	37,8	43,0	40,4	43,6	46,8
autodiefstal (18+)	92,7	83,1	100,0	78,8	100,0	89,0	88,8	85,3
diefstal uit auto	79,3	69,0	78,2	78,2	70,7	68,4	78,6	75,7
zakkenrollerij	54,1	68,6	61,9	66,9	52,1	58,6	67,4	66,7
zonder geweld	46,5	70,0	62,3	64,3	57,5	59,0	67,2	67,8
met geweld	92,1	62,2	59,4	86,9	28,8	56,3	.	.
overige diefstal	28,1	28,7	28,7	30,1	32,7	32,5	30,9	30,1

Tabel 3.16 (vervolg)

	VMR					IVM		
	2004**	2005**	2006**	2007**	2008***	2009***	2008***	2009***
	(per 100 ondervonden delicten)							
Vandalismedelicten	27,0	27,4	25,5	25,2	25,1	22,0	25,0	23,0
beschadiging/diefstal vanaf auto	30,3	28,5	26,3	26,6	29,0	24,9	23,9	22,6
overige vernielingen	21,3	25,7	24,3	23,1	19,2	17,5	27,1	23,9
Doorrijden na aanrijding	32,4	31,0	39,8	28,7	.	.	.	.
Overige delicten	56,8	59,4	65,7	55,9	39,2	51,6	55,4	59,5
	(abs.)							
Aantal respondenten	5.242	20.865	19.128	19.798	6.113	6.189	62.803	198.122

* Met de IVM start een nieuwe reeks; de uitkomsten van de IVM zijn dan ook niet zonder meer vergelijkbaar met die van de VMR. Eerder gepubliceerde gegevens over de IVM-2008 zijn herzien vanwege een aanpassing van het weegmodel. Voor ontwikkelingen in de periode 2005-2009 kan alleen de VMR gebruikt worden. De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

** Waarnemingsperiode: 1e kwartaal.

*** Waarnemingsperiode: 4e kwartaal.

Bron: Veiligheidsmonitor Rijk; Integrale Veiligheidsmonitor

Tabel 3.17 Aangifte/ondertekening van door burgers in Nederland ondervonden delicten, volgens POLS*

	Totaal	gewelddelicten	vermogensdelicten	vandalismedelicten
	(per 100 ondervonden delicten)			
2000	27,8	14,1	44,8	17,9
2001	27,2	15,2	44,5	18,2
2002	27,8	12,9	47,9	17,2
2003	28,0	15,5	45,6	19,8
2004	28,1	17,8	43,1	19,5

* De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

Bron: CBS, Permanent Onderzoek Leefsituatie

Tabel 3.18 Aangifte/ondertekening van door burgers in Nederland ondervonden delicten, volgens de VMR en de IVM*

	VMR**					IVM***		
	2004****	2005****	2006****	2007****	2008*****	2009*****	2008*****	2009*****
(per 100 ondervonden delicten)								
Totaal	24,3	24,7	25,7	24,5	22,8	22,4	26,3	26,7
Gewelddelicten	14,1	16,8	18,1	15,8	13,9	17,1	12,1	12,1
seksuele delicten	6,2	6,7	5,3	4,6	1,7	15,0	1,2	2,7
mishandeling	27,7	30,4	38,4	31,0	25,8	37,0	30,6	35,5
bedreiging	11,7	14,2	13,4	12,4	11,5	9,4	12,6	11,1
Vermogensdelicten	37,2	34,0	37,5	38,0	38,9	34,9	41,3	43,8
(poging tot) inbraak	61,6	65,4	65,4	60,4	77,0	81,2	48,9	50,4
poging tot inbraak	57,9	52,8	46,6	44,4	53,9	60,1	29,1	33,9
inbraak	70,1	71,8	73,6	69,2	85,0	91,7	74,1	76,5
fietsdiefstal	28,5	27,9	28,9	29,1	34,2	28,3	36,3	40,6
autodiefstal (18+)	92,7	84,4	96,4	77,7	100,0	74,5	80,3	89,4
diefstal uit auto	76,9	60,4	64,4	67,0	62,1	49,9	73,0	70,4
zakkenrollerij	51,5	50,5	53,3	57,1	41,0	51,1	55,4	55,4
zonder geweld	43,3	49,9	52,3	54,8	28,8	50,3	54,7	56,7
met geweld	92,1	52,9	59,8	74,6	43,8	56,3	.	.
overige diefstal	18,6	16,4	21,2	22,1	24,5	18,0	22,9	24,5
Vandalisedelicten	16,2	17,6	17,1	17,3	14,6	14,3	18,1	16,5
beschadiging/diefstal vanaf auto	19,3	21,0	19,2	19,5	18,9	15,1	18,5	17,5
overige vernielingen	10,9	12,6	14,2	13,7	8,1	13,0	17,2	14,6
Doorrijden na aanrijding	24,0	21,9	24,5	15,2	15,4	.	.	.
Overige delicten	27,6	32,0	41,0	32,8	15,4	36,6	31,2	39,7
(abs.)								
Aantal respondenten	5.242	20.865	19.128	19.798	6.113	6.189	62.803	198.122

* Met de IVM start een nieuwe reeks; de uitkomsten van de IVM zijn dan ook niet zonder meer vergelijkbaar met die van de VMR. Eerder gepubliceerde gegevens over de IVM-2008 zijn herzien vanwege een aanpassing van het weegmodel. Voor ontwikkelingen in de periode 2005-2009 kan alleen de VMR gebruikt worden. De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

** Delicten waarbij een document is ondertekend.

*** Delicten die via internet zijn aangegeven en delicten waarbij een document is ondertekend.

**** Waarnemingsperiode: 1e kwartaal.

***** Waarnemingsperiode: 4e kwartaal.

Bron: Veiligheidsmonitor Rijk; Integrale Veiligheidsmonitor

Tabel 3.19 Melding en aangifte van door bedrijven ondervonden delicten*

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	Melding bij politie (%)						Aangifte bij politie (%)					
Totaal	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
bouwnijverheid	66	64	66	65	61	62	37	37	36	36	34	35
detailhandel	64	63	61	61	58	59	25	25	23	23	22	22
horeca	69	67	63	65	65	67	22	22	21	20	18	21
transport	70	68	69	70	66	69	35	33	35	35	33	33
zakelijke dienstverlening	65	60	66	61	59	58	31	31	32	30	31	30
Inbraak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
bouwnijverheid	84	87	86	86	80	83	41	47	45	45	43	43
detailhandel	88	87	88	89	87	89	26	25	25	25	24	23
horeca	88	89	87	89	88	87	20	19	20	20	15	18
transport	83	83	80	85	82	80	35	36	35	38	39	32
zakelijke dienstverlening	89	90	87	88	88	86	36	39	34	33	40	35
Diefstal	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
bouwnijverheid	51	51	51	54	55	53	31	31	29	33	31	31
detailhandel	47	48	45	47	44	45	18	19	17	18	16	16
horeca	45	44	41	42	44	48	19	19	17	16	19	22
transport	63	63	60	65	61	66	35	33	32	36	31	35
zakelijke dienstverlening	65	59	67	61	60	64	40	33	39	35	38	37
Vernieling	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
bouwnijverheid	46	46	47	48	48	48	25	24	24	24	27	26
detailhandel	46	44	44	47	45	44	17	18	17	19	18	17
horeca	46	45	45	44	44	44	14	15	13	14	13	14
transport	50	50	47	49	45	52	22	22	23	23	22	22
zakelijke dienstverlening	47	46	48	47	45	46	21	26	23	24	24	25
Geweld	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
bouwnijverheid	56	42	40	43	36	44	30	23	17	19	12	18
detailhandel	59	57	52	54	55	58	15	14	12	12	14	11
horeca	68	64	66	67	67	71	17	16	16	16	12	16
transport	56	59	56	53	52	62	22	18	23	21	19	24
zakelijke dienstverlening	55	53	53	56	50	56	21	21	22	20	20	21
Overige vormen	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
bouwnijverheid	36	39	37	35	28	28	18	18	16	15	13	17
detailhandel	46	43	44	47	42	41	18	19	16	16	14	14
horeca	52	54	52	57	49	52	12	15	15	18	12	14
transport	45	39	48	46	50	44	24	17	21	19	21	23
zakelijke dienstverlening	29	28	29	30	27	31	13	14	13	16	14	15

* De gegevens hebben betrekking op het kalenderjaar waarin het zwaartepunt van de onderzochte verslagperiode valt (zie ook bijlage 3).

Bron: Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven

Tabel 3.20 Verleende hulpverlening door Slachtofferhulp Nederland (beëindigde zaken)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	(abs.)							
Hulpverleningen totaal	80.568	82.575	84.841	85.399	87.148	81.039	96.371	70.352
w.o.								
Delicten totaal	54.137	56.144	57.720	59.031	61.141	57.436	67.638	.
gewelddelicten	26.633	30.329	32.076	35.384	38.430	36.532	44.023	.
zedendelicten	4.607	4.575	4.392	4.639	4.710	4.676	5.387	.
vermogensdelicten	22.897	21.240	21.252	19.008	18.001	16.228	18.228	.
	(in % van alle verleende hulpverleningen)							
Delicten totaal	67,2	68,0	68,0	69,1	70,2	70,9	70,2	.
	(in % van verleende hulpverleningen vanwege delicten)							
gewelddelicten	49,2	54,0	55,6	59,9	62,9	63,6	65,1	.
zedendelicten	8,5	8,1	7,6	7,9	7,7	8,1	8,0	.
vermogensdelicten	42,3	37,8	36,8	32,2	29,4	28,3	26,9	.

Bron: Slachtofferhulp Nederland/bewerking CBS

Tabel 3.21 Hulpverlening door Slachtofferhulp Nederland (beëindigde zaken, hulpaanvaarding, vervolgdiensten)

	2006	2007	2008
	(abs.)		
Totaal beëindigde zaken	111.128	133.227	133.609
	(in % van alle beëindigde zaken)		
Zaken waarin geen hulp is aanvaard	27,1	27,7	47,3
Zaken waarin hulp is aanvaard	72,9	72,3	52,7
zonder vervolgdiensten	.	31,5	9,1
met vervolgdiensten	.	40,8	43,6
	(in % van zaken met vervolgdiensten*)		
gestructureerde opvang	.	8,0	5,1
andere emotionele ondersteuning	.	72,5	74,8
hulp bij verhalen van schade			
via voegen	.	15,8	14,6
via fondsen	.	6,5	5,7
via verzekering tegenpartij	.	7,7	7,5
begeleiding bij strafproces	.	10,7	10,3
begeleiding bij SSV/spreekrecht	.	5,7	6,4
doorverwijzen naar externe partij	.	22,6	17,9
praktische ondersteuning	.	32,3	32,0

* Per zaak zijn meerdere diensten mogelijk.

Bron: Slachtofferhulp Nederland/bewerking CBS

Tabel 3.22 Verleende hulpverlening door Slachtofferhulp Nederland (beëindigde zaken) naar geslacht, leeftijd en type delict, 2007*

	Totaal hulpverleningen					
		Delicten				Verkeers- ongevallen
		totaal	gewelds- delicten	zedes- delicten	vermogens- delicten	
(abs.)						
Totaal	96.371	67.638	44.023	5.387	18.228	20.411
jonger dan 20 jaar	17.333	12.575	9.733	2.225	617	3.874
20 tot 30 jaar	17.651	12.947	9.563	985	2.399	3.417
30 tot 40 jaar	16.082	11.689	7.804	724	3.161	2.985
40 tot 50 jaar	16.451	11.635	7.467	673	3.495	3.344
50 tot 65 jaar	14.167	9.645	5.365	235	4.045	3.342
65 jaar en ouder	8.109	5.504	1.712	70	3.722	2.137
onbekend	6.578	3.643	2.379	475	789	1.312
Mannen	45.882	31.320	21.420	749	9.151	11.165
jonger dan 20 jaar	8.860	6.389	5.791	285	313	2.097
20 tot 30 jaar	8.275	5.925	4.672	90	1.163	1.889
30 tot 40 jaar	7.149	4.942	3.180	89	1.673	1.662
40 tot 50 jaar	7.662	5.200	3.189	131	1.880	1.858
50 tot 65 jaar	7.643	5.125	2.774	48	2.303	1.940
65 jaar en ouder	3.586	2.259	756	10	1.493	1.109
onbekend	2.707	1.480	1.058	96	326	610
Vrouwen	50.489	36.318	22.603	4.638	9.077	9.246
jonger dan 20 jaar	8.473	6.186	3.942	1.940	304	1.777
20 tot 30 jaar	9.376	7.022	4.891	895	1.236	1.528
30 tot 40 jaar	8.933	6.747	4.624	635	1.488	1.323
40 tot 50 jaar	8.789	6.435	4.278	542	1.615	1.486
50 tot 65 jaar	6.524	4.520	2.591	187	1.742	1.402
65 jaar en ouder	4.523	3.245	956	60	2.229	1.028
onbekend	3.871	2.163	1.321	379	463	702

* Recentere gegevens zijn niet beschikbaar.

Bron: Slachtofferhulp Nederland 2007/bewerking CBS

Tabel 3.23 Maatregelen onder burgers tegen criminaliteit, volgens POLS

	2000	2001	2002	2003	2004
	(%)				
Gewone maatregelen tegen inbraak*					
sloten/grendels op buitendeuren	81,2	81,4	82,1	82,1	83,3
luiken voor ramen/deuren	13,0	12,9	12,4	14,0	13,5
buitenverlichting	76,0	74,7	77,3	76,8	78,4
alarminstallatie	8,6	9,1	9,0	9,4	9,3
er is een waakhond	15,3	16,2	15,7	16,7	15,7
andere voorzieningen	10,2	8,8	8,1	7,5	8,5
geen maatregelen (incl. onbekend)	6,1	6,1	5,9	5,8	5,3
Maatregelen tegen inbraak bij langdurige afwezigheid*					
andere mensen tijdelijk in huis	13,0	12,3	13,3	13,6	12,0
buren e.a. houden oogje in 't zeil	81,6	79,7	80,4	80,0	79,8
politie wordt ingelicht	10,0	8,5	7,5	6,8	6,6
er brandt altijd licht	46,2	43,8	42,6	41,3	40,1
waardevolle dingen opgeborgen	51,1	50,2	48,9	48,3	50,3
er is een waakhond	6,2	5,6	4,6	5,4	3,8
andere maatregelen	5,0	4,4	4,7	4,9	4,3
n.v.t./geen maatregelen (incl. onbekend)	.	.	.	.	.
n.v.t./altijd iemand in huis	7,9	8,7	9,2	9,0	9,9
geen maatregelen (incl. onbekend)	3,8	5,4	4,1	4,5	4,3
Maatregelen tegen fietsdiefstal**					
veiligheidsslot	84,6	85,3	86,3	85,1	86,3
postcode gegraveerd	31,5	31,0	29,3	26,1	24,8
fietsregistratiekaart	24,3	22,0	23,4	20,8	.
preventiechip	.	.	.	.	5,9
Maatregelen tegen diefstal van/uit auto***					
startonderbreker/alarminstallatie aanwezig	40,2	41,3	44,5	45,9	52,2
	(abs.)				
Aantal respondenten	4.338	4.138	4.178	4.317	9.989

* Percentage personen bij wie thuis de betreffende maatregelen zijn genomen.

** In procenten van fietsbezitters.

*** In procenten van autogebruikers.

Bron: CBS, Permanent Onderzoek Leefsituatie

Tabel 3.24 Maatregelen onder burgers tegen criminaliteit, volgens de PMB

	2001	2002	2003	2004	2005
	(%)				
Woningen					
met inbraakalarm	8,1	8,8	8,6	9,5	10,2
met extra hang- en sluitwerk	76,6	77,0	76,7	77,3	77,7
waarbij men wel eens licht laat branden bij afwezigheid	74,1	72,1	72,8	72,7	71,8
met extra buitenverlichting	70,1	70,1	69,9	70,7	72,2
	(schaalscore)				
Inbraakpreventie totaal	5,7	5,7	5,7	5,8	5,8
	(abs.)				
Aantal respondenten	88.608	25.000	90.589	49.037	52.560

Bron: Politiemonitor Bevolking

Tabel 3.25 Maatregelen onder burgers tegen criminaliteit, volgens de VMR

	2005*	2006*	2007*	2008*	2008**	2009**
	(% thuis aanwezig)					
Inbraakalarm	11,8	10,9	11,5	12,2	13,1	12,9
Extra hang- en sluitwerk	82,4	82,6	82,8	83,6	84,3	85,1
Extra buitenverlichting	78,9	77,7	80,1	80,8	80,9	82,6
Luiken voor ramen en deuren	14,9	15,1	15,7	16,6	17,1	18,1
Politiekeurmerk Veilig Wonen	14,6	15,3	16,0	16,4	.	.
	(% van fietsbezitters)					
Fiets verzekerd tegen diefstal	46,9	45,2	46,3	46,9	44,2	44,9
Fiets voorzien van diefstalpreventiechip	10,0	10,4	11,3	11,1	11,7	11,7
	(% van autogebruikers)					
Auto met alarminstallatie/startonderbreker	56,2	56,5	57,1	57,4	56,3	57,3
Auto met zelf aangebrachte alarminstallatie/startonderbreker	6,7	6,0	5,0	4,2	4,1	4,2
	(% van mobiele-telefoonbezitters)					
Mobiele telefoon met pincode	86,7	86,7	87,1	86,5	87,4	86,6
	(% van pc-bezitters)					
Pc met wachtwoord	62,4	63,1	65,4	66,8	69,4	70,1
	(abs.)					
Aantal respondenten	5.242	20.865	19.128	19.798	6.113	6.189

* Waarnemingsperiode 1e kwartaal.

** Waarnemingsperiode 4e kwartaal.

Bron: Veiligheidsmonitor Rijk

Tabel 3.26 Maatregelen onder burgers tegen criminaliteit, 2009

	2009*
	(% thuis aanwezig)
Technische maatregelen	
extra veiligheidssloten/grendels op buitendeuren	71,7
(rol)luiken voor ramen/deuren	15,8
buitenverlichting	80,5
alarminstallatie in huis	11,7
	(% (bijna) altijd)
Overige maatregelen	
's avonds licht laten branden bij afwezigheid	45,5
fiets in bewaakte fietsenstalling	40,5
waardevolle spullen meenemen uit auto	74,6
waardevolle spullen thuis laten om diefstal/beroving op straat te voorkomen	44,8
	(abs.)
Aantal respondenten	198.122

* Waarnemingsperiode 4e kwartaal.

Bron: Integrale Veiligheidsmonitor

Tabel 3.27 Maatregelen onder bedrijven tegen criminaliteit

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
(% neemt preventieve maatregelen)						
Bouwnijverheid	66	65	64	64	63	63
Detailhandel	81	82	80	81	80	80
Horeca	77	77	77	76	76	76
Transport	73	72	71	71	73	72
Zakelijke dienstverlening	74	76	75	75	72	72
(% houdt gegevens bij/registreert criminaliteit)						
Bouwnijverheid	16	18	18	18	17	16
Detailhandel	22	24	24	26	25	24
Horeca	18	20	20	22	22	22
Transport	26	27	26	28	27	27
Zakelijke dienstverlening	17	18	19	20	18	17
(% wint advies in)						
Bouwnijverheid	12	13	11	12	12	11
Detailhandel	25	24	22	23	24	25
Horeca	21	20	19	18	19	20
Transport	19	18	17	18	18	17
Zakelijke dienstverlening	17	15	15	15	14	14
(% neemt deel aan projecten)						
Bouwnijverheid	3	4	3	4	3	3
Detailhandel	6	6	6	6	7	7
Horeca	8	8	8	8	8	7
Transport	5	5	5	5	5	5
Zakelijke dienstverlening	4	4	4	4	4	4
steekproefomvang (x 1.000)						
Bouwnijverheid	5,7	6,4	5,8	6,7	3,4	5,5
Detailhandel	8,8	9,0	11,8	10,7	12,4	11,9
Horeca	8,9	9,5	6,2	6,6	6,6	6,1
Transport	6,5	3,9	4,8	3,6	3,0	3,4
Zakelijke dienstverlening	7,8	9,3	9,0	10,1	12,1	10,4

Bron: Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven

Tabel 3.28 Maatregelen onder bedrijven tegen criminaliteit, naar sector en type maatregel, 2009*

	Bouwnijverheid	Detailhandel	Horeca	Transport	Zakelijke dienstverlening
(% dat betreffende maatregel(en) heeft genomen)					
Alarm (luid)	37	54	53	48	51
Alarm (stil)	25	42	37	32	35
Extra sloten	29	23	22	22	28
Extra zwaar hang- en sluitwerk	17	12	13	10	18
Hekwerken	20	10	4	23	6
Beveiligingsdienst/portier	9	11	13	15	12
Extra verlichting	10	8	7	10	7
Camera's/infrarood	9	28	30	21	10

* Meer dan één maatregel mogelijk.

Bron: Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven 2009

Tabel 3.29 Beveiligings- en opsporingsbedrijven: kerngegevens

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	2007*	2008*	2009*
(abs.)										
Totaal aantal bedrijven (per 1 januari)	730	780	920	1.040	1.160	1.250	1.180	1.300	1.415	1.665
(x 1.000)										
Werkzame personen (fte)**	.	.	27,6	27,5	27,3	28,5	28,4	31,7	33,2	.
(mln €)										
Totale netto-omzet	779	959	1.248	1.410	1.372	1.477	1.558	1.668	1.788	.
Bedrijven naar aantal werkzame personen										
1 persoon	40,1	40,1	45,6	45,0	48,3	48,6	47,9	47,3	50,2	51,7
2 personen	21,1	21,0	18,7	15,3	16,8	15,9	16,9	14,2	13,4	13,8
3 tot 5 personen	12,9	12,7	11,0	12,0	11,2	11,2	8,9	11,2	9,9	8,1
5 tot 10 personen	10,2	10,2	8,2	9,6	7,3	8,4	8,5	10,0	9,5	9,0
10 tot 20 personen	7,5	5,7	6,0	6,7	6,5	7,2	7,2	6,9	8,1	8,4
20 tot 50 personen	2,7	4,5	5,5	6,2	5,6	5,2	7,2	6,2	5,3	5,7
50 tot 100 personen	2,7	3,2	2,2	2,4	2,2	1,6	1,3	1,9	2,1	1,5
100 en meer personen	2,7	2,5	2,7	2,9	2,2	2,0	2,1	1,9	1,8	1,5
Natuurlijke personen										
	.	.	.	.	.	.	60,6	61,2	61,1	59,5
Rechtspersonen										
	.	.	.	.	.	.	39,4	38,8	39,2	40,5

* Herziene cijferreeks als gevolg van aanpassingen in het Algemeen Bedrijvenregister (CBS).

** T/m 2005: stand eind september; vanaf 2006: stand per 1 januari.

Bron: CBS, Statline:

- Bedrijven naar aantal werkzame personen en economische activiteit (2000-2005; SBI '93)
- Dienstverlening; arbeids- en financiële gegevens, per branche (2000-2005; SBI '93)
- Bedrijven; economische activiteit, grootte en rechtsvorm (2006-2009; SBI '93)
- Bedrijfsleven; arbeids- en financiële gegevens, per branche (2006-2009; SBI '93)

Tabel 3.30 Beveiligingsactiviteiten: netto-omzet naar sector*

	2002	2003	2004	2005
	(mln €)			
Totale omzet uit beveiligingsactiviteiten	1.058	1.230	1.237	1.411
	(%)			
Omzetverdeling naar sectoren				
persoonsbeveiliging	2,2	1,8	0,7	0,5
bedrijfsbeveiliging	84,0	73,9	75,0	70,0
winkel	18,9	17,8	19,6	17,2
toegangscontrole	45,0	35,9	34,0	33,5
surveillance	11,8	12,6	13,0	12,0
overig	8,3	7,6	8,4	7,3
ordediensten (bij openbare evenementen)	4,7	4,1	4,5	4,5
brandwachtendiensten	0,6	0,6	0,8	0,9
sleutelbewaring	0,6	1,2	1,1	1,1
beveiliging parkeerplaatsen en -garage	1,6	0,7	0,6	0,7
overige beveiligingsactiviteiten	6,3	17,8	17,2	22,4

* Recentere gegevens zijn niet beschikbaar.

Bron: CBS, Statline: Dienstverlening; specificaties van de netto-omzet, 2002-2005

Tabel 3.31 Onveiligheidsgevoelens onder burgers van 15 jaar en ouder, volgens POLS

	2000*	2000**	2001*	2001**	2002*	2002**	2003*	2003**	2004***	2004**
	(%)									
Voelt zich wel eens onveilig	.	20,7	.	22,4	.	25,4	.	23,6	.	21,8
Voelt zich vaak onveilig	.	2,7	.	3,1	.	3,2	.	3,1	.	2,9
Grote inbraakkans	.	5,8	.	6,1	.	5,9	.	5,5	.	5,0
Bang alleen thuis	19,8	.	18,7	.	17,7	.	16,8	.	16,0	.
Angst bij opendoen	55,7	.	56,8	.	56,9	.	57,0	.	60,5	.
Onveilige plekken in buurt	29,2	.	29,2	.	29,8	.	28,8	.	28,6	.
Ander uitgaansgedrag	15,4	.	15,0	.	14,4	.	14,5	.	12,4	.
	(abs.)									
Aantal respondenten	4.338	34.593	4.138	20.648	4.178	19.524	4.317	21.417	9.989	18.577

* POLS, module Recht en Participatie.

** POLS, basisvragenlijst.

*** POLS, module Recht.

Bron: CBS, Permanent Onderzoek Leefsituatie (POLS)

Tabel 3.32 Onveiligheidsgevoelens onder burgers van 15 jaar en ouder, volgens de PMB

	2001	2002	2003	2004	2005
	(%)				
Voelt zich wel eens onveilig	28,5	30,8	27,7	26,9	24,0
Voelt zich vaak onveilig	5,5	5,4	5,0	4,3	3,7
	(% 'komt vaak voor')				
Mijdt bepaalde plekken in woonplaats vanwege onveiligheid	10,4	11,0	9,9	9,0	8,0
Doet 's avonds en 's nachts niet open vanwege onveiligheid	16,7	18,1	16,6	17,0	16,3
Laat waardevolle spullen thuis om beroving/diefstal te voorkomen	15,5	16,9	15,8	16,9	14,3
Rijdt of loopt om om onveilige plekken te mijden	9,1	9,1	8,2	7,7	6,8
Staat kinderen niet toe ergens naar toe te gaan vanwege onveiligheid*	26,3	22,4	23,1	20,5	18,7
Maakt geen gebruik van openbaar vervoer vanwege onveiligheid	.	.	.	.	2,6
	(schaalscore)				
Beleving van onveiligheid	2,9	3,0	2,9	2,8	2,7
	(abs.)				
Aantal respondenten	88.608	25.000	90.589	49.037	52.560

* Alleen personen met kinderen tot 15 jaar.

Bron: Politiemonitor Bevolking

Tabel 3.33 Onveiligheidsgevoelens onder burgers van 15 jaar en ouder, volgens de VMR en de IVM*

	VMR					IVM		
	2005**	2006**	2007**	2008**	2008***	2009***	2008***	2009***
Totaal	(%)							
Voelt zich wel eens onveilig	27,0	23,7	21,8	20,3	20,5	22,4	25,5	25,8
Voelt zich vaak onveilig	4,8	3,8	2,9	3,0	3,2	2,8	2,1	2,4
	(% 'komt vaak voor')							
Doet 's avonds en 's nachts niet open vanwege onveiligheid	14,6	15,3	14,1	12,7	12,8	14,7	8,3	10,0
Rijdt of loopt om om onveilige plekken te mijden	7,9	6,6	5,9	5,4	5,4	5,8	4,0	4,0
Staat kinderen niet toe ergens naar toe te gaan vanwege onveiligheid****	20,3	20,1	18,7	19,1	17,5	18,2	3,6	4,0
Voelt zich 's avonds op straat in de buurt onveilig	8,2	7,4	7,4	6,7	7,0	8,0	4,0	4,3
Voelt zich 's avonds alleen thuis niet op zijn gemak	2,7	2,4	2,4	2,3	2,6	2,6	2,5	2,4

Tabel 3.33 (vervolg)

	VMR					IVM		
	2005**	2006**	2007**	2008**	2008***	2009***	2008***	2009***
Mannen								
	(%)							
Voelt zich wel eens onveilig	20,3	17,1	15,4	14,2	14,4	15,6	19,9	19,8
Voelt zich vaak onveilig	3,5	2,3	1,7	1,7	1,9	1,5	1,4	1,6
	(% 'komt vaak voor')							
Doet 's avonds en 's nachts niet open vanwege onveiligheid	7,3	7,3	6,9	5,5	6,0	7,0	4,8	5,7
Rijdt of loopt om om onveilige plekken te mijden	4,2	3,3	3,2	2,7	2,6	2,7	2,0	1,9
Staat kinderen niet toe ergens naar toe te gaan vanwege onveiligheid****	16,6	16,3	14,2	14,4	15,2	14,5	2,8	3,2
Voelt zich 's avonds op straat in de buurt onveilig	4,8	3,9	4,0	3,6	3,5	4,1	2,0	2,2
Voelt zich 's avonds alleen thuis niet op zijn gemak	1,4	0,9	0,9	0,9	1,1	1,1	1,4	1,1
Vrouwen								
	(%)							
Voelt zich wel eens onveilig	33,6	30,1	28,1	26,3	26,3	28,9	30,8	31,7
Voelt zich vaak onveilig	6,0	5,2	4,0	4,1	4,5	4,2	2,8	3,1
	(% 'komt vaak voor')							
Doet 's avonds en 's nachts niet open vanwege onveiligheid	21,6	23,1	21,0	19,7	19,4	22,2	11,7	14,2
Rijdt of loopt om om onveilige plekken te mijden	11,5	9,7	8,5	8,0	8,2	8,7	5,9	5,9
Staat kinderen niet toe ergens naar toe te gaan vanwege onveiligheid****	23,4	23,4	22,7	23,3	19,5	21,4	4,4	4,7
Voelt zich 's avonds op straat in de buurt onveilig	11,5	10,7	10,6	9,8	10,2	11,9	5,9	6,3
Voelt zich 's avonds alleen thuis niet op haar gemak	4,0	3,8	3,8	3,6	4,1	4,0	3,5	3,7
	(abs.)							
Aantal respondenten	5.242	20.865	19.128	19.798	6.113	6.189	62.803	198.122

* Met de IVM start een nieuwe reeks; de uitkomsten van de IVM zijn dan ook niet zonder meer vergelijkbaar met die van de VMR. Eerder gepubliceerde gegevens over de IVM-2008 zijn herzien vanwege een aanpassing van het weegmodel. Voor ontwikkelingen in de periode 2005-2009 kan alleen de VMR gebruikt worden.

** Waarnemingsperiode 1e kwartaal.

*** Waarnemingsperiode 4e kwartaal.

**** In de VMR alleen personen met kinderen tot 15 jaar.

Bron: Veiligheidsmonitor Rijk; Integrale Veiligheidsmonitor

Tabel 3.34 Onveiligheidsgevoelens naar geslacht en leeftijd, 2009

	Totaal	Mannen	Vrouwen
	(% voelt zich weleens onveilig)		
Totaal	25,8	19,8	31,7
15-17 jaar	30,8	22,0	39,4
18-24 jaar	34,8	22,8	47,5
25-34 jaar	30,5	23,2	37,8
35-44 jaar	26,2	19,2	33,3
45-54 jaar	25,2	20,3	30,2
55-64 jaar	22,7	18,9	26,5
65-74 jaar	20,1	15,9	23,8
75 jaar en ouder	15,3	12,5	17,2

Bron: Integrale Veiligheidsmonitor 2009

Tabel 3.35 Onveiligheidsgevoelens naar stedelijkheid woongemeente, 2009

	Voelt zich wel eens onveilig	Voelt zich vaak onveilig
	(%)	
Totaal	25,8	2,4
zeer sterk stedelijk	33,6	4,2
sterk stedelijk	29,1	2,5
matig stedelijk	24,0	2,0
weinig stedelijk	20,6	1,5
niet stedelijk	17,5	1,1

Bron: Integrale Veiligheidsmonitor 2009

Tabel 3.36 Perceptie van criminaliteit door bedrijven

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	(% ervaart criminaliteit als (enigszins) ernstig probleem)					
Bouwnijverheid	25	22	22	22	19	19
Detailhandel	42	40	37	36	35	35
Horeca	34	32	30	31	30	31
Transport	38	34	32	31	25	28
Zakelijke dienstverlening	22	19	19	18	16	15
	steekproefomvang (x 1.000)					
Bouwnijverheid	5,7	6,4	5,8	6,7	3,4	5,5
Detailhandel	8,8	9,0	11,8	10,7	12,4	11,9
Horeca	8,9	9,5	6,2	6,6	6,6	6,1
Transport	6,5	3,9	4,8	3,6	3,0	3,4
Zakelijke dienstverlening	7,8	9,3	9,0	10,1	12,1	10,4

Bron: Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven